

Pod kontrolom cijena podrazumijevaju se aktivnosti na praćenju općeg nivoa cijena, pojedinačnih cijena i relativnih odnosa cijena i preduzimanje mjera ekonomske politike radi sprečavanja i otklanjanja poremećaja na tr. ištu.

Nadle ni organi u vršenju kontrole cijena, svaki iz svoje nadležnosti, preduzimaju mjere ekonomske politike kojima se utječe na odnos ponude i potražnje, preduzimaju mjere za suzbijanje monopolističkog ponašanja, nelojalne utakmice i špekulacije na tržištu, utvrđuju zaštitne cijene (garantirane i minimalno-otkupne) pojedinih poljoprivrednih proizvoda u skladu sa aktima Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i propisuju mjere neposredne kontrole cijena.

Za pojedine poljoprivredne proizvode mogu se propisati najniže cijene po kojima su određena preduzeća dužna da kupuju te proizvode (garantirane cijene) i cijene ispod kojih se od poljoprivrednih proizvođača ne mogu kupovati određeni poljoprivredni proizvodi (minimalno-otkupne cijene).

Član 4.

Kao mjere neposredne kontrole cijena mogu se, za pojedine proizvode i usluge, propisati:

- fiksne cijene;
- najviše cijene;
- strukture najviših cijena;
- zadržavanje cijena na zatečenom, odnosno određenom nivou (zatečene cijene);
- davanje saglasnosti na cijene, odnosno tarife;
- način formiranja cijena;
- utvrđivanje marži u trgovini (kalkulativne cijene);
- obavješćivanje o promjeni cijena i marži za proizvode i usluge (evidencija cijena).

Član 5.

Nadležni organ koji je propisao mjeru neposredne kontrole cijena, dužan je da preduzme mjere kojima se otklanjaju uzroci zbog kojih je mjera propisana.

Član 6.

Mjere neposredne kontrole cijena zasnivaju se, po pravilu, na ekonomskim kriterijima i propisuju se izuzetno, i to:

1. ako i pored preduzetih mjera, ekonomske politike nastupe ili mogu nastupiti veći poremećaji na tržištu i u kretanju cijena;
2. radi sprečavanja monopolističkog obrazovanja cijena;
3. radi utvrđivanja prodajnih cijena proizvoda iz robnih rezervi, koje se koriste za intervenciju na tržištu.

Član 7.

Mjere neposredne kontrole cijena proizvoda i usluga od interesa za Federaciju propisuje Vlada.

Pri propisivanju mjera neposredne kontrole cijena iz stava 1. ovog člana, kao i mjera iz stava 3. člana 3. ovog zakona, Vlada će o tome obavijestiti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, u roku od 15 dana od dana propisivanja te mjere.

Član 8.

Zahtjev za promjenu cijena proizvoda i usluga za koje je propisana mjera neposredne kontrole cijena, pravna i fizička lica podnose Vladi sa odgovarajućom dokumentacijom, putem Ministarstva trgovine.

Član 9.

Kao proizvodi i usluge od interesa za Federaciju, u smislu ovog zakona, jesu svi proizvodi i usluge, osim proizvoda i usluga koji su stavljeni u nadležnost kantona i općina, odnosno grada - distrikta Sarajevo, i to:

- kanton: sve vrste hljeba od brašna i tatarica (osim peciva i posebnih pekarskih proizvoda), tjestenine, pasterizirano, homogenizirano i sterilno mlijeko, sve vrste svinjetine i ribe, proizvodi grafičke industrije, cijene lokalnih novina, prijevoz putnika između dvije i više općina istog kantona, jezerski i riječni saobraćaj i usluge u oblasti obrazovanja i zdravstva.
- općina, odnosno grad - distrikt Sarajevo: sve vrste zanatskih i ličnih usluga, stambeno-komunalna djelatnost, uključujući i stambenu izgradnju i uređenje naselja i prostora, prijevoz putnika i robe u gradskom i prigradskom saobraćaju, usluge autobusnih stanica, pretovarne usluge i usluge javnih skladišta, trgovina na veliko i pijaca na malo, izrada lijekova u apotekama, grafičke usluge, pecivo i posebni pekarski proizvodi i turističko-ugostiteljske usluge.

Nadležni organi kantona i općine, odnosno grada - distrikta Sarajevo, pri propisivanju mjera neposredne kontrole cijena za proizvode i usluge iz svoje nadležnosti, dužni su obavijestiti zakonodavno tijelo kantona i općine, odnosno grada - distrikta Sarajevo, u roku od 15 dana od dana propisivanja mjere.

Član 10.

Ako dođe ili može doći do značajnih poremećaja ponude i potražnje na tržištu i poremećaja u kretanju cijena i odnosima cijena, Vlada može preduzeti mjere u oblasti cijena i za proizvode i usluge koje su u nadležnosti kantona i općine, odnosno grada - distrikta Sarajevo, ili utvrditi da postoje uvjeti za propisivanje mjera neposredne kontrole cijena određenih proizvoda i usluga i može odrediti uvjete za propisivanje tih mjera od strane nadležnih organa kantona i općine, odnosno grada - distrikta Sarajevo.

Član 11.

U Federaciji, kantonu i općini, odnosno gradu - distriktu Sarajevo određuju se organi za poslove cijena čije se nadležnosti utvrđuju zakonom i drugim propisima.

Organi za poslove cijena: prate i analiziraju kretanje cijena, djelovanje mjera ekonomske politike i djelovanje mjera neposredne kontrole cijena na nivoe i odnose cijena, provođenje ekonomske politike u oblasti cijena, prate i analiziraju utjecaj cijena na odnose u stjecanju i raspodjeli dobiti u privredi, pojedinim oblastima, granama i grupacijama, prate i analiziraju utjecaj kretanja cijena na stabilnost tržišta, troškova života i utjecaj cijena na ostvarivanje osnovnih pravaca ekonomskog razvoja utvrđenih planovima, prate visinu i kretanje svjetskih cijena i ocjenjuju utjecaj cijena na konkurentsku sposobnost domaće privrede na inozemnom tržištu, procjenjuju kretanje cijena, pripremaju stručnu analitičku osnovu za ekonomsku politiku u oblasti cijena u planskim aktima i predlažu donošenje mjera ekonomske politike i preduzimanje mjera i aktivnosti za njihovo ostvarenje, predlažu mjere neposredne kontrole cijena, te obavljaju i druge stručne poslove iz oblasti cijena.

Član 12.

Organi iz člana 11. ovog zakona, svaki u okviru svoje nadležnosti, određuje proizvode i usluge za koje su im pravna i fizička lica dužna dostavljati obavješćenje o promjeni cijena i marži.

Ovlašćuje se ministar trgovine Federacije da donese uputstvo o načinu, sadržaju i rokovima dostave obavješćenja iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 13.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na kontrolu cijena naoružanja i vojne opreme i drugih proizvoda i usluga za koje je kontrola cijena utvrđena posebnim federalnim propisima.

Član 14.

Za privredni prijestup kaznit će se preduzeće novčanom kaznom u iznosu petostrukog do dvasettrostrukog iznosa cijene zaračunate iznad propisanih cijena proizvoda i usluga za koje su propisane mjere neposredne kontrole cijena (član 4.).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup odgovorno lice u preduzeću novčanom kaznom od 300 do 1000 DEM.

Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, izriče se i posebna mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem privrednog prijestupa.

Član 15.

Novčanom kaznom od 6.000 do 8.000 DEM kaznit će se za privredni prijestup preduzeće ako pri formiranju cijena proizvoda i usluga koristi monopolistički položaj, dovodi druga preduzeća nezakonitim radnjama u neravnotežan položaj, ili sa drugim preduzećima dogovara i utvrđuje cijene istih proizvoda i usluga (član 2. stav 2.).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice novčanom kaznom od 250 do 850 DEM.

Odluke Vrhovnog suda su konačne i obavezujuće.